

CIRKUSZ, OKTATÁS, ÖRÖKSÉG
ECA Nemzetközi tudományos konferencia

CIRCUS, EDUCATION, HERITAGE
ECA International Academic Conference

Milyen egy lovaszsonglőr?

Egy cirkuszi zsáner rendszertan kialakítása

Magyar Cirkuszművészeti Múzeum,
Könyvtár és Archívum

Célok

- **Komplex osztályozási rendszer** létrehozása, amely érvényes az előadóművészeti, az oktatási és a **közgyűjteményi**, azaz múzeumi, könyvtári, levéltári osztályozási rendszerekben is
- Tradicionális és innovatív cirkuszi szakkifejezések **kiválasztása, rögzítése, definiálása** és jelentéssel való feltöltése
- Gyűjteményi tárgyak leírása – **specifikus szótárak** létrehozása

Cirkuszok: Fővárosi Nagycirkusz

Események, pl. fesztiválok

Cirkuszi dolgozók: artista, akrobata, lovasakrobata, untermann, obermann, porondmester, istállómaster

Személyek: Picard Józsefné, Picard Ferenc

Csoportok: 6 Picard

Rekvizitek: panneu, zabla, kantár

Állatok: ló

Zsánerek: állatszámok, lovasszámok, akrobatika, lovasakrobatika, zsokészám, pas-de-deux

- Nemcsak zsánerek listája – egy taxonómiai rendszer létrehozása a cél
- Definíció és jellegzetességek összegyűjtése
- Több külföldi példa, kezdeményezés - összehasonlító elemzés, szempontok vizsgálata

Szemponatok

- „Skill”-ek

Milyen készségek kellene az adott zsáner bemutatásához?

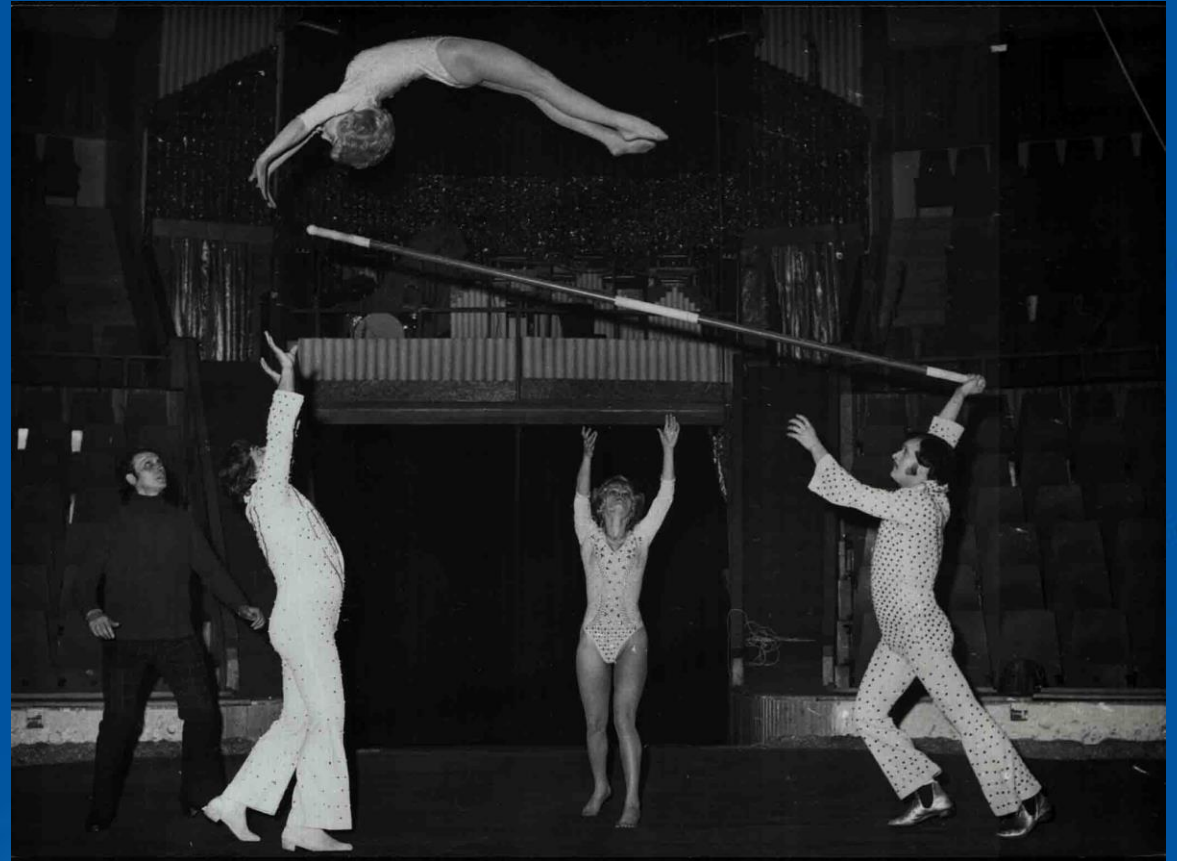

Szemponatok

- Mozgásanyag

Milyen típusú munkából
tevédik össze a zsáner?

Szemponatok

- A bemutatás helye
Hol végzi az artista a munkát?

Szemponatok

- Rekvizitek, apparátok
Milyen kellékeket,
eszközöket használ az
artista?

Szemponatok

- Stílus

Milyen a szám jellege,
stílusa?

Szempontok

- Állatok
- Szerepel-e állat a
produkcióban és hogyan?

Szemponatok

- Kockázat mértéke

Mennyire veszélyes az adott zsáner az artistára?

Szemponatok

- Határterületek,
társművészetek
Színház, ének, tánc, stb...

- **Hova illik a lovaszsonglőr?**

állatszámok
állatidomítás
lovasakrobatika
zsonglőrködés

I. CÍRKUSZI AKROBATIKA

Minden olyan zsáner, amelyhez akrobatikai képesség, tudás szükséges.

Talajakrobatika

1. A számok bemutatása a talajon vagy onnan kiindulva, oda visszatérve történik.

2. A számok bemutatása a földön rögzített apparáttal történik.

Levegőakrobatika

A számok bemutatása nagy magasságban rögzített eszközökön történik.

Ekvilibrisztika

A számok bemutatásában az egyensúlyozás játszik főszerepet.

Tárgymanipuláció

A számok bemutatásában a tárgyak dobálása, egyensúlyozása kap főszerepet.

II. ÁLLATSZÁMOK

Minden olyan zsáner, amelyben állatok szerepelnek.

A) Állatidomítás

A hangsúly az állatok teljesítményén és az idomár tudásán van.

B) Állatok segítségével bemutatott cirkuszi akrobatika

A hangsúly az artista által bemutatott akrobatikus teljesítményen van.

III. KOMÉDIA

Minden olyan zsáner, amelyben a hangsúly a szám komikus jellegén van.

IV. ILLÚZIÓ

Minden olyan zsáner, mely illúziót hoz létre, pl. transzformáció, tárgymanipuláció, utánzás.

További szükségletek

Dramaturgiai egységek

Olyan teljes szám értékű dramaturgiai elemek, amelyek nem sorolhatók a fenti zsánerek közé, pl. parádé, sárivári, finálé.

Egyéb cirkuszi fellépők

A cirkuszi műsorban résztvevő egyéb szereplők és produkciójuk, pl. konferanszié, zenekar, tánckar

Felmerülő kérdések

- Zsánerek **részletezése**, pl. zicc, duplazicc, tripla-trapéz, stb.
- Régi, **ma már ritkán előforduló zsánerek**nek is szerepelnie kell.
- **Határterületek:** *menazséria, kabaré, mutatványosok, side show*
- A zsánerek kifejezések írásmódjának **egységesítése**
- Külföldi, hazánkban kevésbé ismert zsánerek feltüntetése, magyarosítása, pl. *daredevil acts – vakmerő mutatványok*

CÍRKUSZ, OKTATÁS, ÖRÖKSÉG
ECA Nemzetközi tudományos konferencia

CIRCUS, EDUCATION, HERITAGE
ECA International Academic Conference

Köszönöm a figyelmet!

szonday.szandra@circus.hu